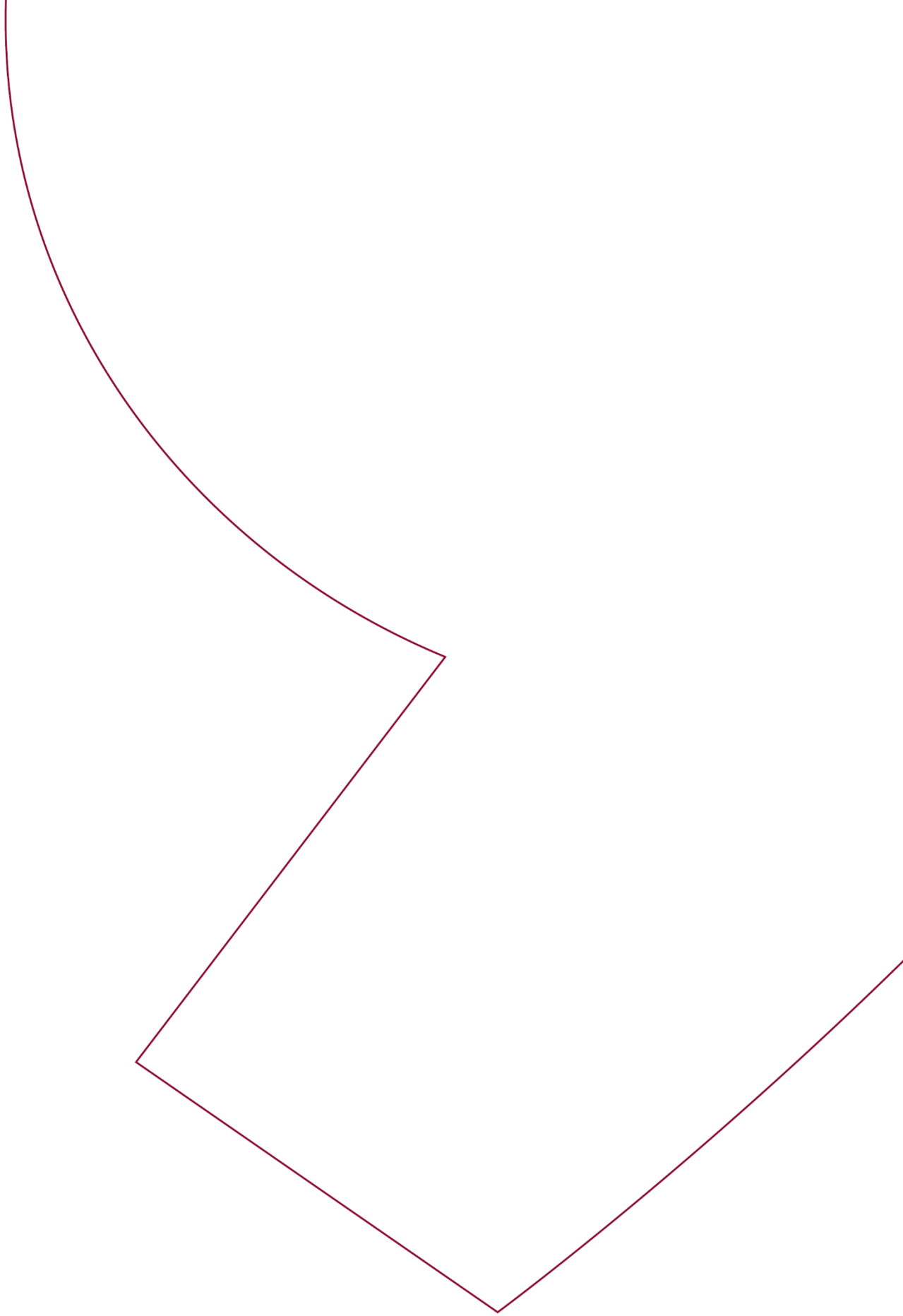

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding Maritiem Officier
Voltijd

Hogeschool Rotterdam

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding Maritiem Officier
Voltijd

Hogeschool Rotterdam

CROHO nr. 34384

Hobéon Certificering & Accreditatie

Datum

13 februari 2023

Auditpanel

Dhr. ir. A.P. (Adri) de Buck

Dhr. G.J (Gert Jan) Huisink

Dhr. (Peter) Meiboom

Dhr. P.H. (Piet Hein) Strijbosch

Secretaris

Mw. R. A. (Reina) Konijn

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	4
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	5
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	15
6.	AANBEVELINGEN	16
BIJLAGE I	Scoretabel	17
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	18
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	21
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	22

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool Rotterdam
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief 16-09-2019
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Maritiem Officier
registratienummer croho	34384
domein/sector croho	Techniek
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Science
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	Stuurman of scheepswerkbouwkundige
locatie	Rotterdam
variant	Voltijd
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	8 december 2022

2. SAMENVATTING

De voltijd bacheloropleiding Maritiem Officier van Hogeschool Rotterdam leidt studenten op om als officier aan de slag te gaan aan boord van een zeeschip als stuurman of scheepswerktuigkundige. De opleiding behoort tot Rotterdam Mainport Institute (RMI), een samenwerkingsverband tussen Hogeschool Rotterdam en STC-Group die samen een kennisinstelling zijn voor scheepvaart, transport en havenindustrie.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

Het panel concludeert dat de beoogde leerresultaten voldoen aan alle landelijke en internationale bekwaamheidseisen voor Maritiem Officier. De opleiding houdt het internationale Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers (STCW) verdrag aan. Het verdrag schrijft minimumnormen voor met betrekking tot opleiding, diplomering en wachtdienst voor zeevarenden die de landen moeten naleven of overtreffen. Het panel is van mening dat de opleiding de ruimte binnen het verdrag meer zou kunnen opzoeken door het verdrag niet te veel te zien als keurslijf. Het panel ziet overigens dat de visie op onderzoek en internationalisering helder is omschreven

De beoogde leerresultaten zijn geformuleerd op bachelorniveau en sluiten aan bij de behoefte van het werkveld. De opleiding heeft ervoor gekozen zich te richten op het beroepsdomein en de landelijk benoemde beroepstaken van de Maritiem Officier. Studenten worden opgeleid tot praktische vaklieden met overzicht en een groot analytisch en probleemoplossend vermogen. In de opleiding wordt accent gelegd op: Interface met de haven en Human Factors (interactie tussen het schip en de bemanning). Het profiel van de opleiding acht het panel als passend bij de context.

Het panel concludeert dat de opleiding op standaard 1 voldoet aan de basiskwaliteit en komt daarmee tot het oordeel **'voldoet'**.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het panel heeft geconcludeerd dat de opleiding een programma heeft met een goede opbouw en samenhang waar de studenten over te spreken zijn. De verbinding met de praktijk kan 'in huis' worden gelegd en hier is het panel erg van gecharmeerd. De visie op onderzoek en internationalisering zijn degelijk uitgewerkt in de beoogde leerresultaten. Het panel heeft gezien dat de opleiding zich in een prachtige omgeving bevindt. Het hart van de Rotterdamse haven. Er zou meer aansluiting kunnen worden gezocht met het beroepenveld door gebruik te maken van deze unieke omgeving. Deze kansen kunnen volgens het panel tevens nog meer gebruikt worden in de voorlichting bij het werven van potentiële studenten (mogelijk ook in het primair en voortgezet onderwijs).

De opleiding beschikt over uitstekende faciliteiten; zoals: uitgebreid scala aan simulatoren, practicum- en praktijkfaciliteiten en prachtige machinekamer. Naast de fysieke leeromgeving merkt het panel uit de gesprekken met studenten op dat er voor de digitale omgeving nog twee punten zijn waar verbetering mogelijk is. De opleiding zou meer gebruik kunnen blijven maken van de digitale faciliteiten die in de coronaperiode zijn ontwikkeld en inmiddels door de opleiding weer zijn afgeschaald. Daarnaast vinden studenten door de diversiteit aan digitale kanalen het soms lastig om de juiste informatie te verkrijgen.

Het panel is zeer te spreken over het professionele, enthousiaste en bijzonder benaderbare docententeam; studenten beamen dit. Het panel ziet een goede mix van leeftijden en expertises. Ondanks de betrokken begeleiding door de docenten ligt het rendement van de opleiding lager dan verwacht. Belangrijk is om in het vizier te krijgen waardoor de uitval wordt

veroorzaakt en hierop in te spelen. De opleiding beschikt over een professioneel team, wel is aan te bevelen om gezien de uitdagingen waar de opleiding voor staat meer aandacht te besteden aan zowel teamscholing als gerichte individuele scholing gerelateerd aan een helder meerjaren strategisch plan voor de opleiding. Tevens hoopt het panel dat het de opleiding lukt de docentencapaciteit op onderzoek te verhogen, zodat de ambitie om onderzoek meer te verbinden aan het onderwijs slaagt.

Het panel concludeert op basis van bovenstaande bevindingen, dat de opleiding **'voldoet'** aan standaard 2.

Standaard 3. Toetsing

Het panel stelt vast dat het systeem van toetsen en beoordelen adequaat is vormgegeven. De opleiding heeft een heldere toetsvisie en toetsplan. Er is een duidelijke toetsdekkingsmatrix en voor iedere cursus zijn de leerdoelen en de toetsvorm goed beschreven. De bekeken toetsen en beoordelingsformulieren waren van een passend niveau, betrouwbaar en valide. Een aandachtspunt voor de opleiding is de toetsdruk. In het gesprek met studenten heeft het panel geconstateerd dat er veelal wordt geleerd voor de toets in plaats van te leren van de toets. Om de toetsdruk te verminderen adviseert het panel de opleiding kritisch te kijken naar het aantal toetsen dat op dit moment wordt ingezet en te bepalen of dit wenselijk is.

Het panel is zeer te spreken over de opzet van het afstudeerprogramma van de opleiding. Tegelijkertijd ziet het panel dat er in de beoordeling van het afstuderen meer aandacht zou kunnen zijn voor kallibratie. Het panel adviseert de opleiding te kijken naar de invulling van het beoordelingsformulier dat bij de eindwerken hoort. Hierin constateert het panel dat delen van het formulier niet consequent of onduidelijk worden ingevuld terwijl dit wel onderdeel is van het formulier.

Op basis van de documentatie en de gesprekken tijdens de visitatie is het panel tot de conclusie gekomen dat zowel de examen- als toetscommissie de kwaliteit van toetsing en examinering borgen. De examencommissie zou volgens het panel wel nog meer aandacht mogen besteden aan de opvolging van actiepunten die voortkomen uit de controle op kwaliteit. Het panel concludeert op basis van bovenstaande argumenten dat de opleiding **'voldoet'** aan standaard 3. De geconstateerde ontwikkelmogelijkheden staan dit positieve oordeel niet in de weg.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

Het panel is op basis van vijftien bestudeerde eindwerken met de bijbehorende beoordelingsformulieren tot de conclusie gekomen dat de studenten het beoogde eindniveau realiseren. Het panel ziet diverse onderwerpen terug in de afstudeerwerken en de afstudeerwerken zijn van goed niveau. Het werkveld en alumni zijn zeer tevreden over de kwaliteit van de opleiding. Op basis van bovenstaande argumenten concludeert het panel dat de opleiding **'voldoet'** aan standaard 4.

Algemene conclusie:

Het panel is positief over de ontwikkeling die studenten binnen het construct van de opleiding doormaken. Studenten waarderen de persoonlijke en betrokken houding van het docententeam. Op basis van de beslisregels van het beoordelingskader van de NVAO komt het panel tot de conclusie dat de bacheloropleiding 'Maritiem Officier' van de Hogeschool Rotterdam op alle vier de standaarden 'voldoet'. Dit resulteert in het eindoordeel **'positief'**. Het panel adviseert de NVAO de accreditatie van de opleiding te continueren.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter op 13 februari 2023.

3. INLEIDING

Voor u ligt het rapport van de beperkte opleidingsbeoordeling van de bacheloropleiding 'Maritiem Officier' van Hogeschool Rotterdam. Het auditpanel, bestaande uit onafhankelijke deskundigen (zie bijlage IV voor een toelichting), gebruikte voor de beoordeling het beoordelingskader uit september 2018 van de Nederlands Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO).

Dit rapport behandelt achtereenvolgens de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditpanel ten aanzien van de NVAO-kwaliteitsstandaarden 'beoogde leerresultaten', 'onderwijsleeromgeving', 'toetsing' en 'gerealiseerde leerresultaten'.

Karakteristiek van de opleiding

De opleiding Maritiem Officier leidt studenten op als officier tot boord van een zeeschip, aan de technische of tot de nautische kant, afhankelijk van de keuze die wordt gemaakt tijdens de studie, voor de richting stuurman of scheepswerktuigkundige. Een officier is een leidinggevende functie met verantwoordelijkheden behorende bij de rang.

De opleiding maakt deel uit van Rotterdam Mainport Institute (RMI) een samenwerkingsverband tussen Hogeschool Rotterdam en STC-Group die samen een kennisinstelling zijn voor scheepvaart, transport en havenindustrie. De opleiding bevindt zich in de haven van Rotterdam en daarmee staan de studenten oog in oog met hun toekomstig beroepenveld.

Accreditatie 2017

Uit de vorige accreditatie kwamen een aantal aanbevelingen voor de opleiding. Een daarvan was het verder vormgeven en blijven actualiseren van het curriculum in contact met het werkveld, breder dan alleen reders. Ten tweede kwam naar voren dat er zich een probleem vormde bij de beschikbaarheid aan stageplaatsen wat overigens ook een probleem was bij andere Maritiem Officier opleidingen.

Naast deze twee punten zag het toenmalige panel de inspanning van de opleiding om de vakinhoudelijke kennis van docenten op peil te houden via cursussen, congressen en door contacten met bedrijven in het afstudeertraject en het multidisciplinaire project. Gezien de ambities van de opleiding (human factor/schip van de toekomst), constateerde het panel dat docenten nog meer gestimuleerd mochten worden om het werkveld in te gaan op het moment dat daar ruimte voor is. Niet alleen bij rederijen, maar ook maritiem technologische bedrijven, onderhoud- en reparatiebedrijven en maritiem dienstverleners.

Vervolgens beval het toenmalige panel de toetscommissie aan om toetsen ook te beoordelen voordat ze afgenomen worden. De opleiding was in 2017, ten tijden van de audit, bezig met het formeren van een instituutsbrede toetscommissie die meer mankracht zou krijgen en zo de kwaliteit van het commissiewerk kon verhogen. Het panel vond dit een adequate oplossing. Tot slot was een belangrijk aandachtspunt de beoordeling van de eindwerken. Het toenmalige panel beval de opleiding aan om de beoordeling te funderen op een gemotiveerde keuze uit de rubrics .

Ontwikkelingen sinds vorige accreditatie

Het is duidelijk dat de opleidingen verschillende positieve ontwikkelingen heeft doorgemaakt naar aanleiding van de vorige accreditatie, aldus het panel. Er is continue aandacht geweest voor de verdere ontwikkeling van het curriculum. Er is ondertussen een instituut brede toetscommissie en er is aandacht besteed aan de verdere ontwikkeling van de beoordeling van de eindwerken. In dit rapport volgt een toelichting op bovenstaande onderwerpen.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

Rollen en functies

De Maritiem Officier student wordt primair opgeleid om als officier werkzaam te zijn aan boord van een zeeschip. De student kan in de opleiding de keuze maken tot een specialisatie als stuurman of scheepswerktuigkundige. De stuurman is verantwoordelijk voor de navigatie, zeemanschap en belading van het schip. De scheepswerktuigkundige loopt wacht in de machinekamer en is verantwoordelijk voor het technische beheer. Stuurmannen kunnen doorgroeien naar kapitein, scheepswerktuigkundigen naar de functie van hoofdwerktuigkundige.

De opleiding richt zich op de hbo-eisen, de specifieke internationale en nationale eisen gesteld in de vorm van kennis en vaardigheden, die in het curriculum en specifieke veiligheidstrainingen aan bod komen. De internationale eisen staan beschreven in het STCW verdrag (Standards of Training, Certification and Watchkeeping '78 as amended) opgesteld door de International Maritime Organisation (IMO). Vanuit deze eisen is het opleidingsprofiel voortgekomen. Studenten worden opgeleid tot praktische vaklieden met overzicht en een groot probleem oplossend vermogen. Daarnaast krijgt een afgestudeerde student het vaarbevoegdheidsbewijs voor de richting waarin hij heeft gekozen (stuurman alle schepen of scheepswerktuigkundige alle schepen). Met dit vaarbevoegdheidsbewijs mogen zij als officier dienst doen op een zeevarend schip.

Beoogde leerresultaten

Het landelijke beroeps- en competentieprofiel is in 2009 vastgesteld. De opleiding heeft ervoor gekozen om iets af te wijken van het landelijke beroeps- en competentieprofiel omdat zij van mening is dat het te weinig het praktijkgerichte aspect van het beroep weergeeft. Bij de invoering van het nieuwe curriculum in 2015, heeft zij de competenties gehanteerd zoals weergegeven in figuur 1. In dit figuur is ook het verschil te zien met de landelijke competenties.

De opleiding heeft bij de keus om tot deze acht competenties te komen de gesprekken met het beroepenveld, discussies binnen de opleiding zelf, de hbo-standaard en de Dublin descriptoren meegenomen. De eindcompetenties zijn ten slotte uitgewerkt naar drie niveaus met bijbehorende prestatie-indicatoren.

Om invulling te geven aan de beroepscompetenties hanteert de opleiding een eigen Body of Knowledge and Skills (BoKS) waarin de inhoud van het curriculum beschreven staat. De verplichte onderwerpen uit de STCW vormen en de kennisbasis van de BoKS zijn hierin meegenomen.

Landelijke competenties	Opleidingscompetenties Marof Rotterdam
Analyseren	1. Onderzoeken
Onderzoeken	
Verbeteren	
Realiseren	2. Plannen
	3. Uitvoeren
	4. Beheersen van Calamiteiten
	5. Beheren
Communiceren	6. Communiceren
Professionaliseren	7. Professionaliseren
Managen	8. Managen

Figuur 1. Overzicht verschil landelijke - opleidingscompetenties

De opleiding heeft de landelijke competenties analyseren, onderzoeken en verbeteren samengevat in de eindcompetentie Onderzoeken. Dit geeft volgens de opleiding handen en voeten aan de vormgeving, inhoud en uitvoering van het praktijkgericht onderzoek dat de student aan boord uitvoert. De competentie realiseren is wat de opleiding betreft een breed begrip, het opknippen van deze competentie naar plannen, uitvoeren, beheersen van calamiteiten en beheren geeft een duidelijkere richting aan het opleiden van de student tot beginnend beroepsbeoefenaar. Deze veranderingen geven de mogelijkheid de eindcompetenties doelgericht af te toetsen in een beroepseigen context. Het panel heeft geconstateerd dat er weloverwogen uitgangspunten zijn meegenomen bij het tot stand komen van de opleidingscompetenties en dat de keuzes die hierin zijn gemaakt aansluiten bij de profilering, de onderwijsvisie en de meer praktijkgerichte aanpak zonder dat dit ten koste gaat van de inhoud van het beroep.

Onderzoek

Onderzoek doen is een integraal onderdeel van de competenties van een Maritiem Officier. De bacheloropleiding leidt op met een professionele oriëntatie, niet direct tot onderzoekers, maar tot beroepsbeoefenaars met onderzoekend vermogen. Van een Maritiem Officier wordt verwacht dat hij in staat is om beslissingen te nemen over operationele zaken, calamiteiten of bijvoorbeeld over bepaalde verbeteringen. Deze beslissingen moeten onderbouwd worden door juiste en heldere argumenten. Vanaf leerjaar 1 komen studenten in aanraking met theorie over onderzoek en leren zij gaande weg de stappen van het doen van onderzoek aan. Er zal in de beroepspraktijk van een Maritiem Officier vaak een beroep worden gedaan op de analytische vermogens, waarbij een onderzoekende, kritische en ondernemende houding van belang is. De onderzoeks cyclus levert een bijdrage aan de vermogens van studenten om juiste en heldere argumenten te formuleren. Deze visie sluit aan bij de RMI visie op onderzoek.

Internationalisering

Voor de opleiding Maritiem Officier geldt internationale wet- en regelgeving vanuit het STCW. Bij de beroepsuitoefening werken stuurmannen en scheepswerktuigbouwkundigen aan boord van (inter)nationale schepen met veelal internationale bemanning. De voertaal is vaak Engels. De opleiding vindt het belangrijk dat studenten worden voorbereid op het spreken van de Engelse taal en het omgaan met verschillende culturen. Dit gebeurt door de gekozen profilering Interface met de haven. Rotterdam is de grootste havenstad van Europa en heeft een zeer eigen internationaal karakter. Tijdens zijn werkzaamheden aan boord en aan de wal zal de Maritiem Officier veelvuldig in contact komen met verschillende culturen en aspecten van het totale maritieme cluster. Het panel ziet dit tevens terug in de toetsdekkingsmatrix. Bijvoorbeeld bij de competentie: Communiceren, waarbij de volgende prestatie-indicator is verwerkt: *De officier communiceert effectief en helder in zowel zakelijke als sociale processen in een internationale context.*

Weging en Oordeel

Het panel concludeert dat de beoogde leerresultaten voldoen aan alle landelijke en internationale bekwaamheidseisen voor Maritiem Officier. De opleiding houdt het internationale Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers (STCW) verdrag aan. Het verdrag schrijft minimumnormen voor met betrekking tot opleiding, diplomering en wachtdienst voor zeevarenden die de landen moeten naleven of overtreffen. Het panel is van mening dat de opleiding de ruimte binnen het verdrag meer zou kunnen opzoeken door het verdrag niet te veel te zien als keurslijf.

De beoogde leerresultaten zijn geformuleerd op bachelorniveau en sluiten aan bij de behoefte van het werkveld. De opleiding heeft ervoor gekozen zich te richten op het beroepsdomein en de landelijk benoemde beroepstaken van de Maritiem Officier. Studenten worden opgeleid tot praktische vaklieden met overzicht en een groot probleem oplossend vermogen. In de opleiding wordt accent gelegd op: Interface met de haven. Rotterdam is de grootste havenstad van Europa en heeft een zeer eigen internationaal karakter waardoor de studenten op verschillende aspecten hier mee leren omgaan. De visie op onderzoek en internationalisering zijn helder omschreven en het profiel van de opleiding acht het panel als passend bij de context.

Het panel concludeert dat de opleiding op standaard 1 voldoet aan de basiskwaliteit en komt daarmee tot het oordeel **'voldoet'**.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

Vertaling competenties naar programma

In de toetsdekkingsmatrix heeft de opleiding per competentie aangegeven in welke cursus dit aan bod komt en welk niveau (1, 2 of 3) wordt afgetoetst. Tevens staat beschreven hoe dit wordt afgetoetst. Het panel heeft middels de matrix een duidelijk beeld over hoe de opleiding ervoor zorgt dat het programma alle competenties in voldoende mate afdekt.

Inrichting curriculum

Het vierjarig curriculum is op een inzichtelijke wijze vormgegeven en opgedeeld in kennisgestuurde, praktijkgestuurde en studentgestuurde onderwijsonderdelen. Het kennis- en praktijkgestuurde onderwijs bevat lessen waarin de BoKS wordt aangeboden. Het studentgestuurde onderwijs omvat programmaonderdelen die de studenten (deels) zelf kunnen inkleuren, zoals keuzevakken, studieloopbaancoaching en de minor. Hoorcolleges, werkcolleges, projecten, practica, simulaties en veiligheidstrainingen karakteriseren deze opleiding. Bestudering van het curriculum door het auditpanel laat zien dat de kenniscomponenten herkenbaar opgenomen zijn in het curriculum.

Gaandeweg de opleiding komt het accent meer te liggen op praktijkgestuurd en studentgestuurd onderwijs. Zo gaan de studenten in het derde jaar een half jaar varen tijdens hun eerste stage om een deel van de wettelijk verplichte vaartijd te behalen. Na deze stage kiezen ze voor de richting waarin ze de vaarbevoegdheid willen behalen: stuurman of scheepswerktuigkundige. Studenten geven in gesprekken met het panel aan het prettig te vinden kennis te maken met beide aspecten voordat zij deze keuze dienen te maken tussen stuurman of scheepswerktuigkundige en dat dit absoluut een meerwaarde is van de opleiding. Hier sluit het panel zich bij aan.

Het panel heeft tijdens de audit geconstateerd dat de opleiding de verbinding met de praktijk in huis heeft en hier goed gebruik van maakt. De opleiding zou de unieke locatie midden in Rotterdam Mainport met de grote diversiteit aan internationale maritieme activiteiten nadrukkelijker kunnen benutten en mee kunnen nemen in hun profilering, onderscheidend vermogen en werving van studenten.

Onderzoek

Onderzoek doen is een integraal onderdeel van de competenties van een Maritiem Officier. De competenties die bij een onderzoekende- en kritische houding komen kijken vinden niet alleen plaats binnen een specifieke leerlijn of cursus, maar wordt geïntegreerd binnen alle projecten en de competentietoetsen. In de projecten worden studenten geconfronteerd met praktijkproblemen die individueel of in groepsverband worden bestudeerd. Vanaf leerjaar 1 komen studenten in aanraking met theorie over onderzoek en leren zij gaandeweg de stappen

van het doen van onderzoek. De student sluit de studie af met een praktijkgericht onderzoek. In leerjaar 3 starten de studenten met het literatuuronderzoek en in leerjaar 4 verzamelen zij data aan boord van het schip en schrijven zij hun eindverslag. Het panel constateert dat de leerlijn voor onderzoek mooi verweven is in het programma.

In de minor Ship Systems and the Human Factor wordt aan verschillende onderzoeksprojecten gewerkt die in relatie staan tot het kenniscentrum Duurzame Havenstad. Het onderzoek dat wordt uitgevoerd mag wat het panel betreft meer verbonden worden aan het onderwijs. De opleiding beaamt dit. De opleiding spreekt op de visitatiedag de wens uit, de onderzoekslijn zoals deze nu staat verder te willen uitwerken en het projectonderwijs meer te laten aansluiten bij de onderzoekslijn. Het doel hiervan is het onderzoek dat door het kenniscentrum wordt gedaan meer terug te laten komen in het onderwijs. Het verhogen van de capaciteit aan docentonderzoekers zou hierin een eerste stap kunnen zijn. Door binnen de opleiding meer aandacht te besteden aan onderzoek verwacht het panel dat de verbinding met het kenniscentrum en het lectoraat in het onderwijs makkelijker gemaakt kan worden.

Internationale aspecten in het programma

Het panel heeft geconstateerd dat er aandacht wordt besteed aan internationale wet en regelgeving, het omgaan met andere culturen en dat er Engels wordt gegeven en is van mening dat er op een goede wijze invulling is gegeven aan de internationale setting aan boord en de interculturele samenwerking bijvoorbeeld in de verschillende projecten.

Daarnaast zijn twee internationale stages (van 300 dagen) verplicht onderdeel van het programma. In deze periodes varen de studenten op een zeegaand schip, met Europees of wereldwijd vaargebied. De bemanning heeft veelal een internationale afkomst. Het panel heeft de studenten gevraagd of er aandacht is geweest voor het interculturele aspect en de studenten geven aan dat zij hier zo goed mogelijk op zijn voorbereid. Niettemin ervaren zij dat het werkelijke stagelopen op een schip toch een ervaring op zich is en voorbereiding hierop lastig is. Iedereen heeft hierin andere ervaringen.

Docententeam

De opleiding bestaat uit een kernteam van achttien medewerkers inclusief opleidingsmanager. Het team heeft een mix van verschillende leeftijden en uit het door het auditpanel bestudeerde personeelsoverzicht, blijkt dat de docenten die de opleiding inzet expertise hebben op verschillende relevante gebieden. Meer dan 55% van de docenten heeft een masteropleiding afgerond en vrijwel alle docenten hebben relevante werkervaring. Alle 17 docenten met een vaste aanstelling hebben een didactische aantekening. Het panel concludeert dat de opleiding beschikt over een professioneel en samenhorig team.

In relatie tot het docententeam wil het panel graag een aandachtspunt ter overweging meegeven. Op dit moment is één docent die 0,4 fte ter beschikking heeft om zich bezig te houden met onderzoek. Hierin kan de opleiding nog een slag slaan door mogelijk een docent aan te trekken die is gepromoveerd en zich bezig kan houden met de onderzoeksvisie en de verbinding met het kenniscentrum Duurzame Havenstad. Het management heeft op de visitatiedag uitgesproken deze ambitie na te streven.

Professionalisering

Wat professionalisering betreft ziet het panel dat er operationeel duidelijk doelen zijn gesteld. Zo starten nieuwe docenten na een jaar de cursus Basis Kwalificaties Examinering (BKE) en hebben op dit moment zes van de achttien docenten deze cursus afgerond en twee docenten de cursus Senior Kwalificaties Examinering. Een adequate maatregel volgens het auditpanel.

De opleiding beschikt over een professioneel team. De opleiding heeft afgelopen jaar onder andere teamdagen ingezet rondom het begeleiden van studenten en er zijn bijeenkomsten geweest over toetsen en beoordelen van eindkwalificaties. Wel is aan te bevelen om gezien de uitdagingen waar de opleiding voor staat meer aandacht te besteden aan zowel teamscholing als gerichte individuele scholing gerelateerd aan een helder meerjarig strategisch plan voor de

opleiding. Mede om te kijken naar waar de opleiding accenten wilt leggen op het gebied van professionalisering in combinatie met de onderwijsvisie.

Studiebegeleiding

De opleiding biedt verschillende begeleidingsprogramma's aan om de studenten te coachen in hun studieloopbaan. Er worden peercoaches ingezet in leerjaar 1 en 2 voor studie- en huiswerkbegeleiding, verzorgd door ouderejaars studenten. Er zijn wekelijkse huiswerkklassen (& Studeren), er is studieloopbaan coaching (SLC) en gedurende de stage is er begeleiding aan boord (scheepsmentor) en aan de wal (stagecoördinator). Daarnaast zet de opleiding een 'langstudeercoördinator' in om studenten die vertraging hebben opgelopen te begeleiden. Studenten merken de open en betrokken houding van alle begeleidende betrokkenen op en geven aan dit zeer te waarderen.

De opleiding geeft aan, dat uit eigen analyse van de Nationale Studenten Enquête 2022 blijkt, dat studenten met name behoefte hebben aan begeleiding bij de eerste stappen in hun studieloopbaan. Om deze reden heeft de opleiding ervoor gekozen om de begeleiding meer te richten op de individuele student, de binding met de klas en de opleiding. Daarnaast besteedt de opleiding nu meer aandacht aan studievaardigheden en wordt er gestaag toegewerkt naar de stage. Het panel waardeert de inspanningen van de opleiding rondom studiebegeleiding en het aanleren van vaardigheden die nodig zijn om een goede start te maken tijdens de stage en de verdere loopbaan.

Opleidingsspecifieke voorzieningen

Op de auditdag heeft het panel een rondleiding gekregen van een student door het gehele gebouw. Het is overduidelijk dat de opleiding alle voorzieningen biedt die studenten nodig hebben om de eindcompetenties te ontwikkelen. De opleiding heeft zeer geschikte onderwijsruimtes en een prachtig uitzicht op de haven. Er is een Brugsimulator, Machinekamersimulator, ECDIS simulator en Radarsimulator, Ladingsimulator en GMDSS simulator. Daarnaast zijn er practicumlokalen voor elektrotechniek, pneumatiek en hydrauliek, hoogspanning, automatisering, lassen- en bankwerken. Ook zijn er een Machinekamer en een Kaartenkamer beschikbaar.

Op de visitatiedag is naast de fysieke leeromgeving ook gesproken over de digitale leeromgeving. Het panel constateerde in de gesprekken met studenten dat hier een tweetal aandachtspunten zijn. Uit de gesprekken met het management en met studenten blijkt dat er na COVID-19 weinig aanpassingen vanuit deze situatie zijn meegenomen naar het huidige onderwijs. Dit terwijl er ten tijden van COVID-19, volgens studenten, bepaalde acties zijn ingezet waar zij in de huidige onderwijssetting ook profijt van zouden kunnen hebben. Het panel adviseert de opleiding te achterhalen waar kansen liggen omtrent digitalisering van het gegeven onderwijs. Naast de aanvulling op het digitale onderwijs geven studenten aan zo nu en dan te verdwalen in de diversiteit aan kanalen wat betreft informatievoorziening. Er wordt gebruik gemaakt van verscheidene systemen die mogelijk dezelfde functies hebben. Het panel stelt voor dit, waar mogelijk, in de toekomst te stroomlijnen zodat studenten makkelijker hun weg vinden in de te verkrijgen informatie.

Instroom

Afgelopen jaren geeft de instroom van de opleiding een wisselend beeld. Na 2015 is er een daling ingezet terwijl in de arbeidsmarkt de vraag naar zeevarend en technisch personeel groeit. De opleiding heeft dit in het vizier hoewel zij aangeeft dat dit een landelijke ontwikkeling is en steeds minder studenten zich aanmelden bij technische opleidingen.

Door bovenstaande ontwikkeling ontstaat er spanning op het werkveld. Steeds minder Nederlanders gaan varen. Het panel sprak op de visitatiedag met vertegenwoordigers van het werkveld over het aantrekken van studenten om de instroom te vergroten en het tekort in de sector te verkleinen. Het werkveld gaf aan graag een actieve rol te willen spelen om de instroom te vergroten door meer de samenwerking op te zoeken bij landelijke campagnes, open dagen, beurzen of voorlichtingsmomenten. Het panel vindt dit een mooi initiatief.

Weging en Oordeel

Het panel heeft geconcludeerd dat de opleiding een programma heeft met een goede opbouw en samenhang waar de studenten over te spreken zijn. De verbinding met de praktijk kan 'in huis' worden gelegd en hier is het panel erg van gecharmeerd. De visie op onderzoek en internationalisering zijn degelijk uitgewerkt in de beoogde leerresultaten. Het panel heeft gezien dat de opleiding zich in een prachtige omgeving bevindt. Het panel heeft tijdens de audit geconstateerd dat de opleiding de verbinding met de praktijk in huis heeft en hier goed gebruik van maakt. De opleiding zou de unieke locatie midden in Rotterdam Mainport met de grote diversiteit aan internationale maritieme activiteiten nadrukkelijker kunnen benutten en mee kunnen nemen in hun profilering, onderscheidend vermogen en werving van studenten.

Naast de fysieke leeromgeving merkt het panel uit de gesprekken met studenten op dat er voor de digitale omgeving nog twee punten zijn waar verbetering mogelijk is. De opleiding zou meer gebruik kunnen blijven maken van de digitale faciliteiten die in de coronaperiode zijn ontwikkeld en inmiddels door de opleiding weer zijn afgeschaald. Daarnaast vinden studenten door de diversiteit aan kanalen het soms lastig om de juiste informatie te verkrijgen.

Het panel is zeer te spreken over het professionele, enthousiaste en bijzonder benaderbare docententeam; studenten beamen dit. Het panel ziet een goede mix van leeftijden en expertises. Ondanks de betrokken begeleiding door de docenten ligt het rendement van de opleiding lager dan verwacht. Belangrijk is om in het vizier te krijgen waardoor de uitval wordt veroorzaakt en hierop in te spelen. Tevens hoopt het panel dat het de opleiding lukt de docentencapaciteit op onderzoek te verhogen zodat de ambitie om onderzoek meer te verbinden aan het onderwijs slaagt.

Op basis van voorgaande argumentatie komt het panel voor standaard 2 tot het oordeel **'voldoet'**.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Systeem van toetsen en beoordelen

Het panel constateert op basis van de gesprekken die het voerde tijdens de visitatie en op basis van de bestudeerde documenten, dat het systeem van toetsen en beoordelen op orde is. De opleiding heeft een heldere toetsvisie en een duidelijk toetsplan. Er is een overzichtelijke toetsdekkingsmatrix en voor iedere cursus zijn de leerdoelen en de toetsvorm goed beschreven. De bekeken toetsen en beoordelingsformulieren waren van een passend niveau, betrouwbaar en valide. Het panel ziet voldoende waarborging van kwaliteit.

Ook komt het panel tot de conclusie dat zowel de examen- als toetscommissie de kwaliteit van toetsing en examinering borgen. Zij hebben een cyclisch proces vormgegeven waarbij de kwaliteit van toetsing en examinering wordt gecontroleerd. De examencommissie zou volgens het panel nog meer aandacht mogen besteden aan de opvolging van actiepunten die voortkomen uit de controle op kwaliteit.

Toetsdruk

De ontwikkeling naar projectonderwijs dat integraal is vormgegeven vindt het panel een mooie ontwikkeling die de laatste jaren heeft plaatsgevonden. Met deze ontwikkeling in het achterhoofd, identificeerde het panel een aandachtspunt dat voortkwam uit het gesprek met studenten. Zij geven aan dat er een hoge toetsdruk wordt ervaren. Het panel begrijpt van studenten dat er veelal wordt geleerd voor de toets in plaats van te leren van de toets. Zij geven aan moeite te hebben met de studeerbaarheid van de opleiding. In het gesprek met docenten wordt aangegeven dat er aankomend jaar een start wordt gemaakt met een herontwerp van het curriculum. Het panel raadt de opleiding aan om de toetsdruk in combinatie met de studeerbaarheid hierin mee te nemen.

Om de toetsdruk te verminderen, adviseert het panel de opleiding kritisch te kijken naar de toetsen die op dit moment worden ingezet en te bepalen of deze passend zijn bij de projecten. Een betere balans tussen summatieve en formatieve toetsen zou mogelijk kunnen worden onderzocht. Summatieve toetsen zijn op dit moment sterker vertegenwoordigd. Het panel begrijpt dat de opleiding opvolging moet geven aan gestelde richtlijnen voor wet- en regelgeving. Echter luidt het advies van het panel kritisch te kijken naar de mogelijkheden binnen deze kaders om de toetsen meer op het leerproces van de student te richten om zo het leerproces te bevorderen.

Afstuderen

Het afstudeerprogramma van de opleiding Maritiem Officier bestaat uit twee onderdelen: Praktijkgericht onderzoek en een Assessment in de brugsimulator (specialisatie Stuurman) of de machinekamersimulator (specialisatie Scheepswerktuigbouwkunde). Dit gebeurt op individuele basis. De competenties zijn verdeeld over de twee afstudeeronderdelen.

Onderzoek wordt getoetst middels een praktijkgericht onderzoek waar de student een verslag van inlevert. De student start semester 6 met het voorwerk (literatuuronderzoek, onderzoeksopzet) voor deze onderzoeksopdracht. In semester 8 verzamelt de student de data aan boord van het schip en verwerkt dit in het verslag.

In het assessment wordt de student getoetst op de competenties in de beroepseigen context. In semester 6 wordt er ook een voorbereidingscursus op het assessment aangeboden. Vervolgens maakt de student tijdens de stage een voorbereidingsopdracht als onderdeel van het assessment. In voorbereiding op het assessment wordt de student na terugkomst van de stage 4 uur getraind op de simulator waarna het assessment plaatsvindt.

Het panel is zeer te spreken over de opzet van het afstudeerprogramma van de opleiding. Echter ziet het panel dat er in de beoordeling van de toetsen meer aandacht zou kunnen zijn voor kallibratie om meer consequent invulling te geven aan de beoordelingsformulieren en de navolgbaarheid van de beoordeling te verbeteren. Op dit moment worden er zo nu en dan delen van de beoordelingsformulieren niet ingevuld of wel ingevuld maar onleesbaar door het handschrift van de desbetreffende beoordelaar. Dit zijn aandachtspunten die goed te verbeteren zijn voor de opleiding. Het panel heeft er vertrouwen in dat dit op korte termijn kan worden opgepakt.

Weging en Oordeel

Het panel stelt vast dat het systeem van toetsen en beoordelen adequaat is vormgegeven. De bekeken toetsen en beoordelingsformulieren zijn van een passend niveau, betrouwbaar en valide. Het panel is zeer te spreken over de opzet van het afstudeerprogramma van de opleiding. Tegelijkertijd ziet het panel dat er in de beoordeling van de toetsen meer aandacht zou kunnen zijn voor kalibratie. De invulling van de beoordelingsformulieren worden op dit moment nog verschillend gehanteerd. Het panel adviseert de opleiding de invulling van het beoordelingsformulier secuur te doen en hier de tijd voor te nemen om onnodige slordigheden te voorkomen.

Op basis van de documentatie en de gesprekken tijdens de visitatie is het panel tot de conclusie gekomen dat zowel de examen- als toetscommissie de kwaliteit van toetsing en examinering borgen. De examencommissie zou volgens het panel nog meer aandacht mogen besteden aan de opvolging van actiepunten die voortkomen uit de controle op kwaliteit. Alle bevindingen in overweging nemend, concludeert het panel dat de opleiding op standaard 3 **'voldoet'** de basiskwaliteit.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Steekproef eindwerken

Het panel bekeek een gestratificeerde steekproef van 15 eindwerken. Het auditpanel stelt vast dat de bestudeerde afstudeerwerken het bachelorniveau representeren. Samengevat stelt zij in dit verband het volgende vast:

- Het auditpanel kon zich vinden in de gegeven beoordeling van de beoordelaar.
- De vijftien bestudeerde afstudeerwerken sluiten aan op actuele thema's in het werkveld.
- Afstudeerwerken bieden de lezer goede inzichten in het vakgebied en de werkzaamheden van studenten.
- In de regel bruikbare aanbevelingen voor opdrachtgever.
- Er is een verschil in invulling van de rubrics zichtbaar bij het onderzoek en de assessments. Bij onderzoek wordt dit aanzienlijk beter gemotiveerd.
- Het panel merkt op dat de schriftelijke beoordeling naar de studenten niet altijd te lezen is. Dit blijkt uit de ingevulde beoordelingsformulieren.

Het panel adviseert om dit mee te nemen in de verdere ontwikkeling van het afstudeerprogramma. In de gesprekken kwam naar voren dat de minder gemotiveerde, schriftelijke invulling van de beoordeling bij assessments mogelijk te maken heeft met de beschikbare tijd na het assessment. Examinatoren moeten de beoordeling snel invullen. Door hen meer tijd te geven wordt de transparantie en navolgbaarheid van de beoordeling steviger en duidelijker voor de student. De panelleden kunnen zich vinden in de gegeven eindcijfers en de toelichting wanneer deze te lezen was.

Functioneren in praktijk

Het werkveld en de alumni zijn zeer tevreden over de gerealiseerde kwaliteit van de opleiding. Dit blijkt uit de documenten en de gesprekken met de alumni en het werkveld. Alumni geven aan dusdanige competenties te hebben meegekregen en zelfs te floreren in andere sectoren, dat maakt de opleiding uniek en mag de opleiding wat het panel betreft meer naar buiten ventileren. Als studenten stoppen met actief varen, vinden ze heel snel een prachtige baan in het brede maritieme beroepenveld aan de wal. Door de brede competenties die studenten op doen tijdens de studie en het varen en hun specifieke (positieve) arbeidsethos zijn het zeer gewilde werknemers.

Weging en Oordeel

Het panel is op basis van de vijftien bestudeerde eindwerken met de bijbehorende beoordelingsformulieren tot de conclusie gekomen dat de studenten het beoogde eindniveau realiseren. Het werkveld en alumni zijn tevreden over de kwaliteit van de opleiding. Het panel concludeert dat de opleiding **'voldoet'** voor standaard 4.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel is positief over de bacheloropleiding 'Maritiem Officier' van Hogeschool Rotterdam. Het is onder de indruk over de ontwikkeling die studenten binnen het construct van de opleiding doormaken. Studenten waarderen de persoonlijke en betrokken houding van het docententeam en het panel sluit zich hierbij aan.

Het panel is verder tevreden over de beoogde leerresultaten, het curriculum, het toetsbeleid en de toetsing. Eveneens heeft het panel geconstateerd dat alle punten uit de vorige audit een adequate opvolging gekregen hebben.

Op basis van de beslisregels van het beoordelingskader van de NVAO komt het panel tot een **positief** eindoordeel voor de bacheloropleiding 'Maritiem Officier' van Hogeschool Rotterdam. Het panel adviseert de NVAO de accreditatie van de opleiding te continueren.

6. AANBEVELINGEN

- Het panel sluit zich aan bij de ambitie van de opleiding om de docentcapaciteit op onderzoek te verhogen zodat onderzoek meer kan worden verbonden met het onderwijs.
- De opleiding beschikt over een professioneel team, wel is aan te bevelen om gezien de uitdagingen waar de opleiding voor staat meer aandacht te besteden aan zowel teamscholing als gerichte individuele scholing gerelateerd aan een helder meerjaren strategisch plan voor de opleiding.
- Het panel heeft gezien dat de opleiding zich in een prachtige omgeving bevindt en beveelt de opleiding aan meer aansluiting te zoeken met het beroepenveld door gebruik te maken van deze unieke omgeving.
- De digitale omgeving vraagt om een lichte verbeterslag. Er zijn twee punten waar studenten expliciet over zijn. Één daarvan is de diversiteit aan kanalen dat het soms lastig maakt voor studenten om de juiste informatie te verkrijgen. Het tweede punt is de ontwikkelingen die zijn doorgemaakt in de coronaperiode te overwegen en mogelijke aspecten die toentertijd zijn ingezet, mee te nemen naar het huidige onderwijs.
- Een ander aandachtspunt dat het panel constateert is de toetsdruk. In het gesprek met studenten heeft het panel gehoord dat er veelal wordt geleerd voor de toets in plaats van te leren *van* de toets. Het rendement van de studenten ligt hierdoor mogelijk lager. Of dit werkelijk zorgt voor een lager studiesucces is de vraag. Het is in ieder geval van belang in het vizier te krijgen waar dit relatief lage rendement in studiesucces vandaan komt en hier adequaat op in te spelen.
- Het panel is zeer te spreken over de opzet van het afstudeerprogramma. Echter ziet het panel dat er in de beoordeling van de eindwerken meer aandacht zou kunnen zijn voor kalibratie en expliciete invulling van de beoordeling. Het panel constateert dat delen van het formulier niet consequent of onduidelijk worden ingevuld en dit vraagt om meer aandacht.
- Het panel heeft geconstateerd dat de examen- en toetscommissie de kwaliteit van toetsing en examinering borgen. Er zou volgens het panel na de kwaliteitscontrole meer aandacht uit mogen gaan naar de opvolging van actiepunten die voortkomen uit de controle op kwaliteit.

BIJLAGE I**Scoretabel**

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Rotterdam Bacheloropleiding Maritiem Officier voltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	Voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
Standaard 3. Toetsing	Voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet
Algemeen eindoordeel	Positief

BIJLAGE II**Programma, werkwijze en beslisregels****Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-bacheloropleiding – Hogeschool Rotterdam – 8 december 2022**

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)
08.15 – 08.30		Inloop & ontvangst auditpanel
08.30 – 09.30		Vooroverleg auditpanel
09.30 – 10.30		Opleidingsmanagement
10.30 – 10.45		Pauze / Intern overleg auditpanel
10.45 – 11.45		Docenten (waaronder afstudeerbegeleiders en -beoordelaars) acht docenten
11.45 – 12.00		Pauze / Intern overleg auditpanel
12.00 – 12.45		Studenten (waaronder een of twee leden vanuit de opleidingscommissie) vier studenten twee studenten oc
12.45 – 13.30		Lunch auditpanel
13.30 – 14.30		Open spreekuur
		Materiaalinzage
		Rondleiding opleidingsspecifieke voorzieningen/lessituaties
14.30 – 15.30		Examencommissie (waaronder toetscommissie) voorzitter examencommissie voorzitter toetscommissie
15.30 – 15.45		Pauze / Intern overleg auditpanel
15.45 – 16.30		Alumni / Werkveldvertegenwoordiging drie bedrijven drie alumni
16.30 – 16.45		Pending issues
16.45 – 17.45		Intern overleg auditpanel
17.45		Terugkoppeling allen

'NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.'

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' van september 2018. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de

interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditteam ontving in totaal 0 reacties.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

De visitatie binnen dit cluster is uitgevoerd door de visitatiebureaus Hobéon en NQA waarbij Hobéon één hogeschool en NQA twee hogescholen heeft beoordeeld. Gedurende het traject hebben de voorzitters van de betrokken kernpanels met elkaar afgestemd over de opzet en de focuspunten van de audits.

De Hogeschool van Amsterdam neemt met de hbo-bachelor opleiding maritiem officier deel aan het experiment instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie.

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de auditpanels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal twee standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een of twee standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III

Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport opleiding
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Beroepsprofiel Maritiem Officier
Toetsdekkingsmatrix MAROF
- Boks Marof
- Curricula MAR 22-23
- Boekenlijst Marof 2022-2023
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van *alle* recente eindwerken (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie, toetscommissie, beroepenveldcommissie en verslagen opleidingscommissie
- Toetsplan en toetsbeleid
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
-

Het panel heeft van vijftien studenten de eindwerken bestudeerd.

Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 17 oktober 2022 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Maritiem Officier van Hogeschool Rotterdam, onder het nummer PA-1328 . Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	HBO Maritiem Officier
----------------------	-----------------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Rol	Korte functiebeschrijvingen
Dhr. ir. A.P. (Adri) de Buck	Voorzitter	Lector Onderwijsvernieuwing en strategisch adviseur voor het CvB en de Raad van Toezicht van HZ University of Applied Sciences.
Dhr. G.J (Gert Jan) Huisink	Lid	Founding partner LISA Community en Mede-oprichter en voorzitter 1 OCEAN Coöperatie U.A.
Dhr. (Peter) Meiboom	Lid	Tot 2021 onderwijskundig ondersteuner bij HZ
Dhr. P. H. (Piet Hein) Strijbosch	Studentlid	Studeert Maritiem Officier aan NHL Stenden.
Mw. R. A. (Reina) Konijn	Secretaris	Secretaris, getraind door de NVAO in 2021.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Hobéon

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag
+31 (0)70 30 66 800
info@hobeon.nl
www.hobeon.nl